

РЕЦЕНЗИЯ

От проф. д-р Димитър Трифонов Симеонов

Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“

относно: конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“

област на висше образование: *4. Природни науки, математика и информатика;*

професионално направление: *4.4 Науки за Земята (География на населението и селищата – Медицинска география)*, обявен в Държавен вестник, бр. 56/30.06.2023 г.

Рецензията е разработена на основание чл. 4 и чл. 29а от Закона за развитие на академичния състав (ЗРАСРБ) и чл. 60 от Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България (ППЗРАСРБ) и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ. Участвам в състава на научното жури съгласно заповед №РД-38-528/01.09.2023 г. на ректора на Софийски университет „Св. Климент Охридски“.

1. Информация за конкурса

Конкурсът за заемане на академичната длъжност „доцент“ в професионално направление *4.4. Науки за Земята (География на населението и селищата – Медицинска география)*, област на висше образование *4. Природни науки, математика и информатика* е обявен в ДВ бр. 56/30.06.2023 г. за нуждите на катедра „Социално-икономическа география“ в Геолого-географския факултет на Софийски университет и е утвърден с решение на Факултетния съвет на ГГФ, протокол №11, 30.07.2023 г.

Единствен кандидат в обявения конкурс е гл. ас. д-р Нели Валентинова Веселинова, щатен преподавател в катедра „Социално-икономическа география“ в Геолого-географския факултет на Софийски университет. При направената

проверка на предоставените материали за конкурса не са констатирани нарушения в процедурата. Спазени са изискванията на чл. 26, ал. 2, 3, 5, на чл. 29 (1), точки от 1 до 6, чл. 29б (1), (2) и (3) от ЗРАСРБ, както и чл. 60 (1) и (3) и Приложението към чл. 1а (1) от ППЗРАСРБ.

2. Данни за кандидата

Нели Веселинова завършва средното си образование в 119 СОУ „Акад. Михаил Арнаудов“, гр. София, профил „Науки за Земята“ с английски език през 2003 г. През 2007 г. се дипломира като бакалавър с квалификация „географ“, учител по география в Геолого-географския факултет на Софийски университет. В периода 2007-2010 г. последователно завършва с отличен успех магистърските програми „Управление на човешките ресурси“ и „Развитие и управление на селските райони“ в СУ „Св. Климент Охридски“, Геолого-географски факултет, администрирани от катедра „Социално-икономическа география“. Академичният ѝ път в катедра „Социално-икономическа география“ започва през ноември 2012 г., като последователно преминава през академичните длъжности асистент и главен асистент от юли 2016 г. Нели Веселинова успешно защитава дисертационен труд на тема: „Приоритети в локалното развитие на източната част на Софийската котловина“ през септември 2015 г., като ѝ е присъдена образователната и научна степен „доктор“ по област на висше образование *4. Природни науки, математика и информатика*; професионално направление: *4.4 Науки за Земята (Икономическа и социална география. Рурално пространство и местно развитие)* под научното ръководство на проф. д-р Веселин Бояджиев. Колегата Нели Веселинова е член на Българското географско дружество, ползва за образователни и научни цели английски и руски език, сертифициран член е на редакционните колегии на “World Journal of Public Health (WJPH) и „Научные вести“, притежава умения за работа със специализирани програмни продукти като: ARCGIS, QGIS, CorelDRAW, SPSS.

3. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

Кандидатът в конкурса отговаря на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ и допълнителните университетски изисквания по чл. 105, ал. 1, 2 и 3 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ. В подкрепа на казаното е направеното проучване и оценка на публикациите, документите и материалите и тяхното съответствие с наукометричните показатели, като кандидатът е приложил справка с изпълнението на минималните изисквания според член 2б от ЗРАСРБ по групи от показатели. При представените от кандидата публикации не е установено плагиатство.

В конкурса за „доцент“ авторът участва със защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“, което отговаря на изискванията за група **A** показатели (50 т.). Представената монография „Медицинската география-постижения и надежди“, изд. „Парадигма“, 2021 г., отговаря на изискванията за група **B** показатели (100 т.). В групата от показатели **Г** (с общ сбор от 396,5 т.) са представени една публикувана монография на базата на защитен дисертационен труд „Приоритети в локалното развитие на източната част на Софийската котловина“, изд. „Парадигма“, 2016 г. и 27 научни публикации, от които 13 са самостоятелни. От представените за участие публикации осем са на английски език, една е на немски език и една на руски език. 10 от публикациите са издадени в чуждестранни издания в Полша, САЩ, Северна Македония, Чехия, Русия. Всички публикации са в нереферирани списания с научно рецензиране или в редактирани колективни толове. В група от показатели **Д** са предложени 39 цитирания със сравнително тесен кръг цитиращи (78 т.), като всички са представени като цитирания в нереферирани списания с научно рецензиране, което е намалило сбора от точки. При внимателно вглеждане се откриват цитирания в монографии и колективни толове с научно рецензиране. Кандидатът е приложил и учебно помагало „География на населението и селищата“, изд. „Парадигма“, 2017 г. към група от показатели **Е** (20 т.), която група не е обект за рецензиране при заемане на

академична длъжност „доцент“. Затова в обобщение броят на точките по задължителните наукометрични раздели остават **624,5**, което надхвърля минималните изисквания за професионалното направление *4.4. Науки за Земята*.

4. Описание на научните трудове и научни приноси

Цялостната творческа активност на гл. ас. д-р Нели Валентинова Веселинова включва две монографии – „Медицинската география-постижения и надежди“, изд. „Парадигма“, 2021 г. 246 стр. ISBN: 978-954-326-446-9, която е основна за настоящия конкурс, и монография на базата на защитен дисертационен труд „Приоритети в локалното развитие на източната част на Софийската котловина“, изд. „Парадигма“, 2016 г., 361 стр. ISBN978-954 326-278-6. Общата публикационна активност на гл. ас. д-р Нели Веселинова от 2011 г. досега включва 40 научни статии и доклади и 1 учебно помагало за студенти.

Централно място в представените за разглеждане по конкурса за „доцент“ в професионално направление *4.4. Науки за Земята (География на населението и селищата – Медицинска география)* публикации на гл. ас. д-р Нели Веселинова заема нейната монография „Медицинската география-постижения и надежди“, състояща се от въведение, шест глави, заключение и литература, с общ обем от 246 стр. Безспорно тази монография е с най-значим теоретико-методологически принос и оригиналност, като тя е еманацията на приносите, свързани с направлението *медицинска география*.

Трудът, който по същество е хабилизационен, очертава научната визия на кандидата. Възприетата структура е обоснована и последователна – от разкриване на теоретичните и методологични основи на медицинската география, през прегледа на историческото развитие на медицинската география, извеждане на влиянието на различни групи фактори върху здравословното състояние на населението чрез класове заболявания по 10-та ревизия и географското разпространение на избрани заболявания в световен мащаб, до кратък преглед на развитие на медицинската география в България и представяне

на перспективите за нейното развитие. С този труд Нели Веселинова се представя като задълбочен и прецизен изследовател, който притежава творчески качества да систематизира, анализира и оценява коректно огромен обем от изходна, емпирична информация, целево да я структурира и отчасти да визуализира. Правят впечатление подходите, чрез които авторът на достъпен за широката аудитория език представя тази все пак доста комплицирана тематика.

В монографията си Нели Веселинова предлага свои подходи, научни коментари, анализи и критики, както и варианти за разрешаване на откритите проблеми. Авторът безспорно притежава съвременна научна компетентност, професионални умения да извършва проучвания с повече приложна насоченост и да използва резултатите от изследванията си в подготовката на кадри с висше образование. Монографията спомага за повишаване на интереса към медицинската география и допълва научната географска тематика в страната.

Анализът и резултатите от разглеждания труд биха имали още по-голяма теоретична и практическа стойност, ако се базираха по-прецизно на предхождащи изследвания, осъществени от институции и изследователи със значимо географско присъствие и с по-висока степен на самостоятелно, авторово картографско присъствие.

Към направлението, свързано с медицинската география, се отнасят още 8 публикации на автора, в които преобладават емпирико-диагностични приноси, засягащи въздействието на ковид кризата, проблема с териториалните различия в осигуреността с медицински кадри в страната, медико-географските проблеми на слабо населените рурални територии в България, медико-географската ситуация и регионалните различия при честотата и разпространението на специфичното езиково нарушение при децата и др.

Монографията на базата на защитен дисертационен труд „Приоритети в локалното развитие на източната част на Софийската котловина“ и свързаните с нея 3 отделни публикации отнасяме към разработването на руралната тематика. Научните приноси в този раздел могат да се очертаят чрез подхода на адаптиране на географските изследвания към тежестта на промените в социално-

икономическото развитие и константната териториално-административна конструкция на България.

Третото ясно очертано изследователско направление в творческата биография на Нели Веселинова е посветено на географията на населението и селищата и регионалното развитие. Към него можем да отнесем 6 публикации. Научните приноси в тях са в прилагането на собствен авторски модел за изучаване общините с техните демографски и селищни специфики и характера на съществуващата в тях демографска ситуация.

Останалите предложени 10 публикации от автора засягат теми, свързани с гражданското общество и Европейския съюз, историческата география и географията на туризма, които са потвърждение на разнообразните научни интереси. Същите са необходими за перманентното обновяване на съдържанието на географската наука и придават допълнителни приноси с висока образователна стойност в академичното обучение.

5. Учебно-преподавателската и проектна дейност

Гл. ас. д-р Нели Веселинова има натрупан академичен опит като университетски преподавател. През годините като асистент и главен асистент в катедра „Социално-икономическа география“ аудиторната натовареност надхвърля минималните университетски изисквания. Нейната натовареност е разпределена във воденето на семинарни упражнения и лекционни курсове по задължителни („Геодемография и миграционни процеси“, „Селища и урбанизационни процеси“, „География на населението и селищата“) и избираеми („Медицинска география“, „Развитие и управление на руралните райони“, „Геоурбанистика“, „География на агробизнеса в България“) академични дисциплини в три бакалавърски образователни програми.

Д-р Нели Веселинова има участие в десет проекта, като бих искал да подчертая проекта „План за интегрирано развитие на община Бойница за периода 2021-2027 г. (ПИРО)“, където е ключов експерт “Демография и социален сервиз“, и проекта на СУ „Класификация, социално-икономически

профили и възможности за интегрирано развитие на руралните (селските) райони в Югоизточния регион“. От 2021 г. е ментор на програмата по проект „Shape the future of a Researcher coming to Europe“ EURAXESS TOP IV „Open to the World“. Тя е осъществила европейски мобилности в Полша и Финландия. Научен ръководител е на трима дипломанти в МП „Развитие и управление на селските райони“.

6. Заключение

Представените от гл. ас. д-р Нели Валентинова Веселинова публикации с реализираните в тях научни приноси, нейното утвърждаване като изследовател на медицинската география, както и постигнатите резултати в преподавателската ѝ работа ми дават основание да предложа на уважаемото научно жури да избере гл. ас. д-р Нели Валентинова Веселинова за заемане на академичната длъжност „доцент“ в научна област *4. Природни науки, математика и информатика*, професионално направление *4.4. Науки за земята (География на населението и селищата – Медицинска география)*.

03.11.2023 г.

Изготвил рецензията: .....

(проф. д-р Димитър Симеонов)